

KRISLAI

Areštai Tebešiams.
Menševikams Jis Jau
Prezidentas!
Lietuvoje Buvusi Demo-
kratija.
Mūsų Sportininkai Clevelande.
Karpis su Smetona Laimėjo!
Rašo R. Mizara

Darbo žmonių
Dienraštis
Kaina \$6.00 Metams
Užsieniuose \$8.00
Brooklyne \$6.50
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Prašome visų "Laisvės" skaitytojų gauti nors po vieną naują skaitytoją savo dienraščiui.

No. 109 LAISVĖS ANTRASAS: 427 LORIMER STREET

Brooklyn, N. Y., Ketvirtadienis, Gegužės (May) 8, 1941

Pavienio Numerio Kaina 3c.

Metai XXXI. Dienraščio XXIII.

AMERIKOS MINISTERIS ŠAUKIA KARAN LAIVYNĄ

J. V. Stalinas—Naujas Sovietų Komisarų Pirmininkas

Indijoje areštai nesiliauja. "Demokratine" Anglijos vyriausybė kiša į kalėjimus indus patrijotus, kurie drįsta prasižioti apie laisvę savo tėvynei, Indijai.

300 milijonų tebevaistoja po Anglijos imperijalistų batų. Tuo pačiu sykiu Amerikoje pasamdėti Anglijos agentai sukaite darbuojasi tam, kad mūsų kraštą įtrauktų į karą, kad jis išgelbėtų Anglijos imperijalizmą!

"Naujienuoms" Ant. Smetona jau prezidentas. Nei vienas kitas fašistų laikraštis tiek daug apie Smetoną nerašė, kaip Čikagos menševikų "Naujienuos". Jis, ten garbinamas. Ten užregistruojamas kiekvienas "prezidento" žingsnis.

Smetoną ant stoties pasitiko visa eilė Čikagos lietuviškų vertelių, kurie sudaro buržuazinę elitą. "Mažiausiai pusė tuzino komiteto (kuris buvo nuvykęs Smetoną pasitikti) narių dėvėjo formalinius rūbus su aukštais šilko cilindrais..."

Matot, kokia garbinga kompanija!

"Naujienuos" įtarpino Smetonos pareiškimą, kad Lietuva "niekada nenustojo buvusi demokratija."

Vadinasi, per tuos arti 14-ka metų, per kuriuos Smetona engė, kalino ir žudė Lietuvos liaudį, Lietuvoje viešpatavusi demokratija!

Šitaip Grigaičio laikraštis informuoja Amerikos lietuvius. Grigaitis, kaip ir kiti menševikai ir klerikalai, "pamišo" kruviniuosius Antano Smetonos "nuopelnus" Lietuvai. "Naujienuos", kaip ir fašistai ir kunigai, zalinata frusivina Smetonos žygius, bandydamos užglostyti juos ir pastatyti Smetoną prieš Amerikos lietuvių akis kaip švarų žmogų, net gerą Lietuvos patriotą.

Neatrodė, ponai, kad jums tas pavyks padaryti. Lietuvos liaudis ir Amerikos lietuvių visuomenė niekad nepamirš budelių Smetonos darbų, padarytų Lietuvos kūnei!

Š. m. kovo 18 d. sukako 80 metų amžiaus Lietuvos rašytojui Gabrielei Petkevičaitėi. Tą įvykį tarybinės Lietuvos spauda gražiai atžymėjo.

Pereitą šeštadienį ir sekmadienį Clevelande įvyko LDS sportininkų (bowlininkų) rungtynės. Suvažiavo daugybė jaunimo — sportininkų ir jų draugų. Rungtės labai rimtai ir gražiai, kultūringai.

Pirmąją dovaną laimėjo vienas Čikagos tūmų. Antroji teko brooklyniečiams.

Čikagos LDS jaunimas sukelė apie 600 dolerių pasiuntimui savo sportininkų į Clevelandą. Brooklyniečiai jaunuliai sukelė apie šimtą dolerių tam tikslui.

Bet už vis didžiausias LDS sportininkų ir bendrai jaunimo pasirodymas įvyks 1942 metais Čikagoje, kur bus laikomas šeštasis Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Seimas. Apie tai LDS veikėjai nuolat turėtų prisiminti.

Smetonos kavalierius Karpis rašo:

"Ponas Prezidentas (jis turi galvą Smetoną) keletui minutų sustojo Dirvos redakcijoje — toje įstaigoje, kuri buvo žymiausia rėmėja p. Smetonos politikos Amerikos lietuvių išvejojimo, kuomet vis dauguma kitų žmonių ir mūsų spaudos Amerikoje buvo nu-

Maskva. — Prezidiumas Sovietų Sąjungos Vyriausios Tarybos geg. 6 d. priėmė prašymą Viačeslavo M. Molotovo palytuosut jį nuo komisarų pirmininko pareigų ir paskyrė Juozą V. Staliną nauju komisarų pirmininku.

JUOZAS V. STALINAS

Molotovas jau nuo pirmiau kartotinai sakė Prezidiumui Vyriausios Tarybos, kad jam persunktu atlikti pareigas dviejų komisarų pirmininko ir užsienių reikalų komisarų.

Prezidiumas Vyriausios Tarybos dabar paliko Molotovą užsienių reikalų komisarų ir paskyrė jį komisarų vice-pirmininku.

Stalino Sveikimas Naujiesiems Komandieriams

Maskva. — Iškilmeje su ruoštoje naujiem komandieriams baigusiems šešiolika Raudonosios Armijos Akademijų ir devynias karines kolegijas, Stalinas širdingai juos sveikino ir savo kalboje priminė, kaip Raudonoji Armija tapo perorganizuota ir perginkluota, pasiremiant naujaisiais karo patyrimais.

Naujieji komandieriai skardžiai sveikino Staliną: "Ura, suorganizuotojai karinių Socializmo šalies jėgų, didžiajam Stalinui!"

Pasmerkė Komunistų Priešus Unijoje

Detroit, Mich. — Tūkstančio darbininkų susirinkimas pasmerkė R. T. Frankensteiną ir W. Reutherį, narius Jungtinės Auto. Darbininkų Unijos tarybos, už tai, kad jie per spaudą pasizadėjo reikalauti būsimame unijos suvažiavime uždraust komunistam užimti bet kokią vadovybės vietą šioje CIO unijoje.

Roma. — Pasak italų, tai iraqiečiai tebeleiko apsupe 3,000 anglų kariuomenės Habbania stovykloje.

sistačius prieš p. Smetoną, jo darbus ir prieš Lietuvos tautininkus."

Taip, Karpis rašo tiesą: "Dirva", kurią Smetona šelpė litais, visuomet galvą guldė už kruvinąjį smetonišką viešpatavimą Lietuvoje. Dabar ji susilaukė užtenkamai atvirų šalininkų, nes Smetonos politika remia visa fašistų, socialistų ir klerikalų spauda! Visi iš vien!

Prieš Smetoną kaip stovėjo taip ir stovi tik pažangioji spauda, su "Laisve" ir "Vilnimi" priešakyje.

Žuvo 11 Laivų su Raudonojo Kryžiaus Siuntiniais Anglam

Washington. — Nuo pernai spalio mėn. iki šiol vokiečiai nuskandino 11 iš tų Anglijos laivų, kurie sykiu su kariniais kroviniiais vėžėsi ir reikmenis gautus iš Amerikos Raudonojo Kryžiaus. Žuvo daugiau kaip milijono dolerių vertės Raudonojo Kryžiaus siuntinių angams.

Anglų Orlaiviai vėl Įtūžusiai Bombardavo Hamburgą

London, geg. 7. — Anglų orlaiviai naujomis smarkiiausiomis bombomis pleškino Hamburgo laivastatyklą ir kitus karui svarbius punktus; sukleidė didžius gaisrus ir sprogius; nuskandino vokiečių sargybos laivą, ir sužeidė vieną prekinį laivą.

Anglijos lakūnai taip pat naikino vokiečių fabrikus ir geležinkelius. Mannheime, kitur vakarinėje Vokietijoje, ir atakavo vokiečių prielaukas ir orlaivių stovyklas Francijoje ir Norvegijoje.

Panaikino Bausmę Komunistų Kandidatui

Charleston, W. Va. — Šios valstijos vyriausias teismas vienbalsiai panaikino žemesnio teismo sprendimą priekš Oscarą O. Wheelerį, komunistų kandidatą į gubernatorių. Žemesnysis teismas buvo nusmerkęs Wheelerį kalėjimui 6 iki 15 metų už tai, kad jis rinko piliečių parąs komunistų kandidatam pereituose valdiškuose rinkimuose.

AMERIKA BAUDŽIA SOVIETUS UŽ BEPUSIŠKUMĄ

Washington. — Prez. Rooseveltas valdžia uždraudė išvežti į Sovietų Sąjungą bet kokias mašinas ar įrengimus reikalingus ginklaviams. Washingtono politikai sako, tai daugiausia todėl, kad Sovietai pasirašė bepusiškumo, nekariavimo sutartį su Japonija.

Sovietai buvo jau apmokę milijonais dolerių už daugelį tos mašinerijos ir įrengimų, kuriuos dabar Amerikos valdžia sulaukė.

JAPONIJAI AMERIKA PARDUODA DAUGIUS KARO REIKMENŲ

Washington. — Nors Japonija padarė nekariavimo sutartį su Sovietais, bet Jungtinės Valstijos pardavinėja japonam net dar daugiau karo reikmenų. Japonija da-

bar gauna iš Amerikos 85 procentus viso reikalingo japonam žibalo, 95 procentus senos geležies, 88 procentus mišrių geležies-pieno lydinų ir 99 procentus vario.

Kovo mėnesį šiemet Japonija parsigabeno iš Amerikos 1,553,000 bakų žibalo, tai daugiau negu bet kada.

AMERIKOS KARO MINISTERIS PERŠA KARĄ

Washington, geg. 7. — Amerikos karo laivyno ministeris Knox užgyrė kalbą karo minist. Stimsono, kur šis reikalavo tuoj siųsti Amerikos laivyną karan prieš Vokietiją ir Italiją. Knox sako, kad laivynas "visuomet pasirėngęs atlikti savo pareigą."

Nazių Bombininkai, Sako, Nuskandinę Daug Anglų Laivų

Berlin. — Vokiečiai praneša:

Keli šimtai Vokietijos orlaivių kirtu skaudžius smūgius anglų laivastatykloms Clyde, kur taipgi paskandino ir sužeidė daug Anglijos laivų. Jie sunaikino kai kuriuos ginklų ir amunicijos fabrikus Glasgowe ir kituose miestuose, sekmągi atakavo Plymoutho prielauką ir keturias anglų orlaivių stovyklas įvairiose vietose; ties Doveriu nušovė žemyn keturis anglų baliūnus; kitur nuskandino vieną stambų priešų sargybos laivą ir du prekinis laivus.

Trumpos Žinutės

Roma. — Vokiečiai ir italai užėmė dar 8 Graikijos salas palei Turkiją.

Berlin. — Vokiečių oro bomba tiesiog pataikė į anglų šarvuotą laivą Kretoj.

London. — Anglų orlaiviai sprogdina ir degina Iraquo žibalo sandėlius.

Ankara, Turkija. — Trys kareiviniai Anglijos laivai atgabeno daug pastiprinimų saviškiams Iraque.

KONGRESMANAI UŽ NAZIŲ - ITALŲ LAIVŲ PERLEIDIMĄ ANGLIJAI

Washington. — Kongreso atstovų rūmas 161 balsu prieš 131 atmetė reikalavimą uždraust pervers Anglijai laivus Vokietijos ir Italijos, kuriuos Amerika užgrobė.

ORAS. — Ši ketvirtadienį dalinai apsiniauke.

Rooseveltas Užgyrė Karan Šaukiančią Stimsono Kalbą

Perša Karinę Roosevelto Diktatūrą

Washington. — Senatorius Cl. Pepper, karinis valdžios kalbėtuvas, ragina Rooseveltą įvesti pilną karo diktatūrą ir kriušint bet kokius streikus. Jis tvirtino, būk amerikiečiai "pasiryžę liet savo kraują" kare prieš Vokietiją.

Sen. Pepper šaukė Ameriką išvien su Anglija užimt francūzų šiaur-vakarinę Afriką, Portugalijos Azorų ir Cape Verde salas, Ispanijos Kanarijų salas, Grenlandiją ir Islandiją, ir "ištaškyt Japoniją."

Nuskandinta 11-ka Amerikonų Lakūnų Su Anglijos Laivų

Ottawa, Canada. — Vokiečiai, sunaikindami prekinį anglų laivą Atlanto Vandenynė, pradžė ir vienuolika Amerikos lakūnų, kaip praneša Kanados valdžia. Tie lakūnai keliavo Anglijon geriau pasilavinti, kaip lėkdint anglam karinius orlaivus iš Jungtinių Valstijų.

Mažins Lėšas Bedarbiui ir Farmeriam, o Didins Karo Tikslam

Washington. — Artimi prez. Rooseveltui senatoriai ir kongresmanai tvirtina, jog prezidentas pasiūlys, kad kongresas sumažintų išlaidas nekariniams reikalams, kaip kad CCC šalpos darbų stovykloms, fermeriams, WPA darbams ir kt., idant liktų daugiau pinigų kariniams tikslams.

Perša Didesnius Taksus ant Žemų Algų

Kongreso lėšų komisija svarsto pasiūlymą Amerikos Fabrikantų Susivienijimo pakelt taksus ant mažų algų ir aptaksuot įvairius žmonių perkamus vartojimo dalykus.

Atmuša Anglus nuo Žibalo Kapalo Iraque

Bagdad, Iraque. — Iraquečiai visur atmušė anglų bandymus pasiekt požeminį žibalo kanalą; tebėra užkirstas žibalo plaukimas anglam į Palestiną.

Šis kanalas kaštavo anglam 40 milijonų dolerių. Iraquečiai atėmė iš anglų Kissurą.

Washington. — Jungtinių Valstijų karo ministeris Stimson geg. 6 d. per radio šaukė tuojau panaudot šios šalies karo laivyną, kaip "nusprendžiančią ir laiminčią galybę," kuri, sako, sumuštų Vokietiją ir Italiją "dabartiniu strategišku momentu."

Pirm kalbėdamas per radio, Stimsonas davė prez. Rooseveltui peržiūrėt savo kalbą, ir prezidentas užgyrė ją. Iš to suprantama, kad Rooseveltas yra nusprendęs siųst Amerikos karo laivus per Atlanto Vandenyną karan prieš vokiečius.

Ministeris Stimson sakė, jog Amerikos karo laivai tuojau ir būtinai turį lydēt prekinis laivus su kariniais pabūklais Anglijai. Jis gąsdino amerikiečius, kad jeigu šios šalies laivynas nepasikubės pagalbon Anglijai, tai gal vokiečiai "užims Angliją, pagrosbės jos karo laivus ir sudarys sau tokį galiną, milžinišką laivyną, kad šios šalies laivynas jau nepajėgtų apgint Amerikos žemyną."

Stimsonas šaukė amerikiečius "pasiruošt pasiaukot ir, jei reikės, net mirt už laisvę Amerikos" ir kitų kraštų.

Kaip Amerika Stumia ma į Karą

Washington. — Senatorius Wheeler pareiškė, kad ministerio Stimsono kalba tai tiesioginis stūmimas Amerikos į karą.

Pirmiau buvęs republikonų kandidatas į prezidentus Alf. Landon sako, jog Rooseveltas ministerio Stimsono kalba per radio tai jau yra neoficialis karo skelbimas.

Streikas prieš Orlaivinius Fabrikus

Detroit, Mich. — Tebestreikuoja apie 3,000 darbininkų prieš Ex-Cell-O kompanijos fabrikus, dirbančius karinių orlaivių dalis. Jie priklauso CIO unijai. Reikalauja daugiau algos.

Haile Selassie vėl Valdys Ethiopus Anglų "Globoj"

Addis Ababa. — Sugrįžo ir iš naujo atsisto ant Etiopijos sosto Haile Selassie, kuris buvo nuo italų pabėgęs 5 metai ir 3 dienos atgal.

Jis prižadėjo Anglijos "globoje" karaliauti.

L A I S V E

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

Every day except Sunday

Established April 5, 1911

427 LORIMER STREET, BROOKLYN, NEW YORK

Tel. Stagg 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer J. Gasunas
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$6.00
United States, six months	\$3.25
Brooklyn, N. Y., per year	\$6.50
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.50
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$6.00
Canada and Brazil, six months	\$3.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

C. I. O. Milijoninė Pajėga

“Su pasitenkinimu tenka atžymėti tas faktas, jog nuo pereinamojo lapkričio mėnesio C.I.O. narysė paauogo apie vienu milijonu”, pareiškė C.I.O. prezidentas Philip Murray. Ne tik Murray, ne tik C.I.O. armija, bet visa pažangioji Amerika su didžiausiu pasitenkinimu pasitinka šį faktą. Auga industrinės C.I.O. unijos, auga darbininkų klasės pajėga.

C.I.O. unijų augimas labai nepatinka Amerikos reakcijai. Tos unijos yra bjauriai puolamos ir šmeižiamos. Primetami joms svetimi tikslai, bandomos jos padaryti šalies priešais, svetimų dievų agentais ir taip toliau.

Vienok C.I.O. unijos auga. O jos auga todėl, kad jų, abelnei paėmus, vadovybė laikos teisingai ir kovingai. Kur reikalinga darbininkų šventuosius reikalus apginti, ta vadovybė nebijo išvesti darbininkus į streiką. Tokių streikų paskutiniaisiais mėnesiais matėme gana daug. Darbininkai mato ir supranta, kad jų unijos jiems tarnauja, juos užtaria ir gina.

Štai kame veriasi visa C.I.O. unijų augimo paslaptis.

“Aš sakau, kad John L. Lewiso pranasystė San Francisco konvencijoj išpildys nebaigus penkių metų laikotarpio ir kad mes turėsime 10 milijonų narių,” toliau pranašavo Philip Murray. Jeigu taip C.I.O. augs ir veiks, kaip iki šiol, nėra abejonės, jog to tikslo bus lengvai pasiekta.

Karo Krizis ir Karo Propaganda

Pereitos savaitės pabaiga atsižymėjo nepaprastai įtempta karine propaganda. Amerikos liaudžiai net ausys užkurto besiklausant desperatiškos oratorijos iš visų pusių.

Scenoje vėl pasirodė Wendell Willkie. Tai tas Willkie, kuris pereinamojo lapkričio rinkimų kampanijos eigoje nuo stogo šaukė, jog Rooseveltas esąs “diktororius”, kuris “tempia šią šalį į karą.” Betgi dabar jis skundėsi, kad Rooseveltas nepakankamai greitai traukia Ameriką į karą. Jis reikalavo tuojuos panaudoti karo laivyną lydėjimui prekybos laivų ir visas Anglijos imperijos dalis. Jis pripažino, kad tas žygis vestų į karą, bet, girdi, “mūsų prekybai” grumoją pavojus.

Bet kodėl gi Amerikos jaunuoliai turėtų paguldėti savo galas už tą “prekybą?” Faktas yra, kad desėtkai milijonų Amerikos žmonių, gyvenančių didžiausiam varge, jeigu jiems būtų prieinama, be galo lengvai sunaudotų visų produktų “perviršį.” Nereikėtų tuos produktus gabenti užsienin ir parduoti.

Hitleris taigpi atidarė savo burną. Jis nūduoda “mekaltu avinėliu ir bando svietui įkalbėti, kad jis viso labo tenori “apsaugoti” Bėltkanus ir kitus kraštus nuo “kapitalizmo”. Kokia bjauri apgavystė. Wall Strytas esąs pasirėngęs “apginti” Pietų Ameriką. Hitleris irgi nori savo nosį įkišti į Pietų Ameriką.

Bet kodėl Vokietijos ir Amerikos jaunuoliai turėtų vieni kitus kardais varstyti, idant nusprendus, kurie lups kailį Pietų Amerikos žmonėms? Berlyno kapitalistai, ar mūsėškiai Rockefelleriai? O kas būtų, jeigu abiėji atimtų savo rankas nuo Pietų Amerikos ir paliktų jos žmonėms patiems valdytis?

Prezidentas Rooseveltas irgi pridėjo savo balsą prie karo propagandistų choro. Jis ištraukė supelėjusį Wilsono obalsį “padaryti pasaulį saugiu dėl demokra-

tijos” ir peršą šiandien Amerikos žmonėms karo šūkiu. Jis nepaskaitė ištraukų iš Nye Senato komisijos raporto, kaip Wilsonas anais metais prigavo Amerikos žmones, įtraukdamas šį kraštą į karą, idant apginti Morgano interesus Europoje.

Neatsilikio ir socialdemokratiniai propagandistai. Jie irgi pareikalavo, kad Amerika skubintų Anglijai laivus. Anglija, sako, negali šį karą pralaimėti. Girdi, “įsiveržimas Anglijon turi beveik nenugalimų sunkumų.” O įsiveržti Anglijon tereikia per 20 mylių pločio vandenį. Šitie socialdemokratai nepasako, kaip tada Vokietija galėtų įsiveržti Amerikon per Atlantiko okeaną?

Pagaliau buvo priminta, kad Jungtinės Valstijos ginkluotomis spēkomis gali užimti vakarinę dalį Afrikos. Bet su kokiais tikslais: kad apsiginti nuo nesamo įsiveržimo pavojaus, ar kad apginti Standard Oil kompanijos įdėjus Irane ir Irake?

Tai šitokia propaganda pravesta už karą. Tačiau Amerikos žmonės pasilieka griežtai nusistatę prieš karą. Amerikos taikos judėjimas turi taip garsiai šaukti už taiką, kaip kad pelnagrobiai šaukia už karą.

Sovietų Parama Chinijai

Daug kartų Chinijos valdžia pareiškė, kad Sovietų Sąjunga teikė jai didelę pagalbą apsigynimo kare prieš Japonijos imperializmą. Iš Hong-Kong rašo A. T. Steele, kad jam teko sužinoti, kad iš Sovietų Sąjungos į Chiniją kas mėnuo pribūna nemažiau 650 automobilių sunkvežimių, kurie atveža apie 2,000 tonų amunicijos ir ginklų. Tam tikslui tarpe Chinijos ir Sovietų Sąjungos pravestas geras automobilių kelias.

Bet Chinijos buržuazinė valdžia priešakyje su Chiang Kai-sheku pradeda bijoti, kad toji pagelba gali sustoti ne tiek dėl Sovietų Sąjungos ir Japonijos nekaravimo sutarties, kiek todėl, kad Chiang Kai-sheko gaujos buvo užpuolę Raudonosios Armijos dalis ir kelis tūkstančius kovotojų išžudė. Jis rašo, kad būk Chiang Kai-shekas bando vėl su komunistais susitarti, nes iš Anglijos ir Jungtinių Valstijų jis nesitiki gauti pagelbos, apart prižadų.

Kiek mums suprantama, tai Sovietų Sąjunga neatsisakys remti Chinijos liaudį, bet remis taip, kad toji pagelba eitų Chinijos darbo žmonių naudai, o ne Chinijos pardavimai buržuazijai ir dvarponiams.

Laimingas Gyvenimas Lvoe

Prie Karpatų, Rusijoj, Galicijoj, didžiausias miestas yra Lyovas. To krašto žmonės 1918-1919 metais ginklo pagelba gynė savo laisvę prieš Lenkijos imperialistus. Bet jie negalėjo atsilaukyti prieš lenkus, kuriuos rėmė Anglija, Francija ir Amerika.

1939 metais Vakarinė Ukraina išsilaisvino. Lvovo mieste rasta apie 50,000 bedarbių, kurie buvo baissame varge. Liaudis įvedė tarybų santvarką ir nedarbą likvidavo. Dabar Lvovo laikraščiai skelbia, kad reikalinga: knygvedžiai, raštininkai, technikai, inžinieriai, paprastai darbininkai, mokytojai, kalviai, dailydės ir kiti.

Kylą ir kultūros gyvenimas. Per visus 1939 metus Lvoe teatrus ir judžius lankė tik 180,000 žmonių, gi 1940 metais jau lankė 1,700,000, o 1941 metais tik 3 mėnesius 1,600,000 žmonių. Budavoja naujus gyvennamius, judžius namus, atidaro knygynus, miesto parkuose veltui vaidina veikalus ir laiko koncertus.

Susirūpino Artimais Rytai

Jau ir “New York Times” redaktorius Edwin L. James pradėjo rūpintis, kad Anglijai blogai Artimuose Rytuose. Viduržemio Jūros baseine. Ir jis numato, kad gali anglai netekti Palestinos, Transjordanijos, Irako, Suez Kanalo ir, kas blogiausia, kad gali nukentėti anglų karo laivynas, kuris yra Viduržemio Jūroj.

Balkanuose Vokietija turi apie milijoną kareivių. Libijoj italų ir vokiečių jėgos auga. Irage vietos gyventojai sukilo prieš anglus. Numatoma, kad Ispanijos fašistai užpuls Gibraltarą. Istikro, Anglijos imperialistai užkūrė karo gaisrą ir jų imperija dega iš visų kampų. Vokietijos ir Italijos fašistai džiaugiasi savo pergalėmis, bet ir jos nėra amžinos, nes jų viešpatavimas paremtas ant kitų tautų ir darbo žmonių pavergimo.

Kas Tai Yra Irakas (Iraq)?

Irako (Iraq) teritorija turi 370,000 kv. kilometrų ir susideda iš tarpupio, kalnuotos šalies — šiaurėje ir dykumos vakaruose. Pagrindinė Irako dalis yra lyguma tarp Tigro ir Eufrato upių. Irako gyventojų skaičius — 3,600,000 žmonių, daugumoje arabai. Tik šiaurėje — kalnuose gyvena kurdai. Gyventojų dalis — klajokliai. Irako klimatas — karštas, su labai mažu kritulių kiekiu. Dėl feodalinės santvarkos liekanų, priestvanio žemės apdirbimo būdo ir nepakankamos irigacijos žemės ūkis čia yra žemame stovyje. Valstiečiai prispausti ir visiškai palikti dvarininkų — šeichų valdžioje. Vienintelis stambus žemės ūkio eksporto objektas — datulės. Pramonė tebėra užuomazgos būklėje. Svarbiausi miestai — Bagdadas (300,000 gyventojų), Basra (50,000 gyv.) ir Mosulas (100,000 gyventojų). Mosulo rajone yra stambios naftos versmės.

Dabartinis Irakas — atsilikusi ir neturtinga šalis. Tačiau praityje per istisus šimtmečius čia gimė, klestėjo ir žuvo didžiausi civilizacijų židiniai. Ne kartą Irako teritorijoje buvusios valstybės buvo senosjo pasaulio politikos ir kultūros centrais. Tarp Tigro ir Eufrato upių esančioje lygumoje — Mesopotamijoje (nuo graikų žodžio “meson” — vidurys ir “potamos” — upė) gimė seniausioji iš visų mums žinomųjų didžiųjų kultūrų — Babilonijos, vėliau užleidusi vietą pasaulinei Asirijos valstybei su sostine Ninevijoje. Aleksandro Makedoniečio įpėdiniai čia įteigė Selevkijos miestą — Selevkių valstybės sostinę. VIII amžiuje arabai, užkariavę Mesopotamiją, ją kolonizavo, įskiepjo gyventojams savo tikybą, kalbą ir davė vardą — Irakas. Arabų Abasidų dinastijai valdant Irakas dar kartą pasidarė vienu pasaulinių kultūros centrų, o Bagdadas — turtinčiausiu Rytų miestu viduramžiuose.

1258 metais Bagdadą užima mongolai. Miestas ir visas kraštas buvo nusiaubti, gyventojai — išžudyti; dirbtinio drėkinimo kanalai, buvę senovinio Irako gyvybės šaltinių, buvo apleisti. Nuo smūgio kraštas jau nebeapsitaisė. Nuo 1534 metų Irakas — beveik per istisus 400 metų — tapo viena iš daugelio sultaninės Turkijos sričių. Pasaulinės prekybos keliai iš Kinijos, Indijos ir Persijos, senovėje eję per Iraką į Europą, buvo nukirsti. Prekės nuėjo jūrų keliais, palikdamos Iraką nuosaliai. Turkų valdininkų ir vietinių feodalų savalė baigė paversti Iraką tolimą ir užmirštą provinciją.

Pereinamojo lapkričio pabaigoje Irake, kaip ir kituose arabų kraštuose, prasidėjo judėjimas dėl tautinio išsivadavimo. Per 1914—1918 metų karą arabai išėjo prieš turkus. Tą arabų įstojimą karan buvo žymia dalimi paruošę anglai, kurie vėliau juos išnaudojo savo tikslams. Svarbiausias anglų agentas arabų tarpe buvo žinomas žvalgas Laurencas. 1914 m. lapkričio mėnesį anglų kariuomenė užėmė Irako uostą Basrą, o 1917 m. kovo mėnesį — Bagdadą, pagaliau pasirašius paliaubas 1918 m. — užėmė Mosulą. Po to tarp Anglijos ir Prancūzijos prasidėjo aštrūs nesutarimai, kadangi Prancūzija taip pat reikė pretenzių į Mosulą. Pagaliau, 1920 m. mandatas visam Irakui valdyti buvo oficialiai perduotas Anglijai.

Irako arabai į tai atsakė sukilimu. Sukilimas buvo nuslopintas, tačiau anglų valdžia suprato, jog atviro kolonialinio spaudimo režimas Irakui netinka. Nuo to laiko anglai Irako atvėju papuodėjo atsargėsnę ir lankstesnę politiką. Jie sumanė Iraką kontroliuoti su pagalba vietinės feodalinės viršūnės. 1921 m. Anglijos šalininkas — Feisalas pasidarė Irako kara-

liumi. 1926 m. buvo likviduotas konfliktas su Turkija dėl Mosululo (kuris šį kartą ir formaliai buvo prijungtas Irakui) ir galutinai nustatytos valstybės sienos. 1932 m. anglų mandatas buvo anuliuotas ir Irakas tapo formaliai nepriklausoma valstybe, susieta su Anglija prekybos sutartimi. Pagal tą sutartį Anglija kontroliuoja Irako užsienio politiką ir laiko jo teritorijoje savo karines pajėgas (svarbiausia aviacija). Irako buržuazijos — dvarininkų viršūnė gavo vidaus reikaluose tam tikrą savistovumą.

Irakas paskutiniaisiais metais, baigus perstatyti naftos laidą Kerkukas — Haifa, pasidarė stambiausiu šaltiniu Anglijos laivynui ir pramonei naftą ap rūpinti. Naftos šaltiniuose ap link Kerkuką ir Mosulą kasmet gaunama po keturis milijonus tonų naftos. Naftos pramonė čia gali pasiekti didelių kiekių.

A. S.

PASTABA: Prieš kelias savaites Irake įvyko “revoliucija,” kurioj Anglijai paklusni valdžia su Emir Abdul Illah priešakyje tapo nuversta. Susidarė vyriausybė su generolu Rashid Gailandi priešakyje. O gen. Gailandi yra Vokietijos ir Italijos šalininkas. Vadinasi, Anglijos interesai Irake atsidūrė dideliam pavojui. Tad Anglija nusprendė savo karines spēkas Irake greitai sustiprinti ir pasiuntė daugiau kariuomenės. Gailandi valdžia tam Anglijos žygiui pasipriešino ir pradėjo anglus mušti. Taigi, kilo savo rūšies karas tarpe Irako ir Anglijos. Sakoma, kad Hitleris skubinasi Irako valdžiai pagelbon.

Laiškai iš Lietuvos

Drg. Jurgis Raulinaitis iš **Lost Creek, Pa., gavo laišką** iš Lietuvos nuo Magdūtės Vaičulytės, kuris skamba sekamai:

Jurgut! Linkiu tau geros ateities ir pergyvent audringus karo laikus. Sveikina tave, Jurguti, ir mano sesutės ir linki tau laimingo gyvenimo...

Linkime tau, Jurguti, kad ir jums šviestų toji saulė, kuri viečia mums ir kurios laukia viso pasaulio darbo žmonės... Pas mus pavasario dienos nešaltos, bet ūkanotos. Jurguti, pas mus vietos dabar yra labai daug. Mat, vokiečiai išvažiuoja. Tai kirmėlės, kurios nukrito nuo mūsų sprando. Mes laisvi. Jie išvažiavo pas savo “tėvą” badauti. Čia jiems nebuvo gera mėsa su duona. Tenai galės grauzti runkelius. Pas mus viskas brangu, bet tuom pat kartu visko pas mus yra.

Jurgut, sakai, kad pas jus smetonininkai renka aukas. Jie iš mūs prakaito turtus krovės ir ūliauvo, o ko nespėjo praūlioti, tai išvežė ir Hitleriui atidavė mūsų prakaitu, krauju ir pūslėtomis rankomis uždirbtus centus. Kada Sovietai juos nuvijio nuo mūsų sprando, tai jie nuvažiavo pas jus jūsų kraujo gerti ir jumis melagingomis pasakomis šerėti.

Jurgut, tu rašei, kad jie jums ten visko pripasakoja apie mus. Viskas, ką ten jie apie mus pasakoja, tai yra

ja,” kurioj Anglijai paklusni valdžia su Emir Abdul Illah priešakyje tapo nuversta. Susidarė vyriausybė su generolu Rashid Gailandi priešakyje. O gen. Gailandi yra Vokietijos ir Italijos šalininkas. Vadinasi, Anglijos interesai Irake atsidūrė dideliam pavojui. Tad Anglija nusprendė savo karines spēkas Irake greitai sustiprinti ir pasiuntė daugiau kariuomenės. Gailandi valdžia tam Anglijos žygiui pasipriešino ir pradėjo anglus mušti. Taigi, kilo savo rūšies karas tarpe Irako ir Anglijos. Sakoma, kad Hitleris skubinasi Irako valdžiai pagelbon.

Sovietų daviniais, Irake Anglija turėjo 3 orlaivių bombininkų eskadronus, vieną jūrinių ir du eskadronus kitų rūšių. Irako armija taikos metu sudarė 20,000 kareivių. Ji organizuota į 24 pėstininkų batalionus (dvi divizijas), 3 pulkus raitarijos ir 12 batarėjų artilerijos. Vidutiniai ginkluota ir išlavinta.

Aišku, kad Irake yra ir nuosirdžių savo šalies atsimetimo nuo Anglijos ir išsilaisvinimo šalininkų, bet ten yra Hitlerio ir Mussolinio pasekėjų. Irako darbo laudis kovoja už pasiliosavimą ir iš po Anglijos ir neleidimą kitų imperialistų į savo šalį.

grynas melas. Pas mus viskas yra taip, kaip buvo: Artajai aria, raštininkai-rašo, mokytojai mokina, kunigai bažnyčiose savo pareigas eina. Tik jiems nepatinka, kad jie neturi valios ant darbininkų. Darbininkai pas mus dabar laisvi, skraido, kaip paukščiai po orą, numetę savo sunkų jungą. Neteisybė nei apie šaudymus. Nei vieno nesušaudė, nei vieno neišvarė iš Lietuvos. Visi turi darbus ir dirba, kurie dirba, turi duonos.

Mes šventėme tarptautinę moterų dieną, kovo 8. Mes dabar turime lygias teises su vyrais į darbą ir į poilsį. Sudiev, M. Vaičulytė. Kovo 11, 1941. Virbalis.

Mrs. E. Sadukas iš Pater-son, N. J., gavo laišką iš Lietuvos nuo savo sesers. Apleidus asmeninio pobūdžio pokalbius, laiškas skamba sekamai: Brangi sesute ir švogeri! Sveikiname jus su šventom velykom ir linkime daug laimės ir laimingo gyvenimo... Dabar parašysime apie savo gyvenimą... Dabar darbo turime iki valios, tiktai reikia turėti sveikatos. Uždarbis gerai pakeltas. Į savaitę vidutiniškai galima uždirbti nuo 100 rubl. iki 120 rub. ... Bet pragyvenimas taigpi pagrango... Bet šiaip prie dabartinės valdžios gyvenimas daug geresnis ir linksmesnis.

nes žinome, kad be duonos niekuomet neliksime, nes darbo turime kasdien ir pragyvenimui uždirbame. O antra, dabar dirbame sau, o ne ponams. Neturime jau ant savo sprando ponų, nes pas mus valdžia mūsų pačių darbininkų. Tai matot, koks pas mus dabar gyvenimas... Kaip gausiu nuo jūsų laišką, tai parašysiu daugiau naujienų...

Bučiuojame karštai, K. ir V. Petrauskai. Harrisso g-vė 17, b. 1 Kaunas, sausio 19, 1941 m.

Nieko-Naujo Mūšiuose Dėl Tobruko, Libijoj

Cairo, Egiptas, geg. 6. — Anglai sakosi atmušę naujas vokiečių atakas nuo Tobruko, Libijoj. Anglai jau 27 dienas apsupti vokiečių ir italų Tobruke. Per tą laiką jie sunaikinę 50 vokiečių tankų. Bet šiuo tarpu neįvyko jokių atmainų Tobruko fronte.

Francūzų Vice-Premjeras Siūlo Pilną Bendradarbiavimą su Naziais

Vichy, Francija. — Francūzų ministeris vice-pirmininkas Darlan reikalauja pilno bendradarbiavimo su Vokietija. Ministeris pirmininkas Petain dar nesutinka. Darlan tvirtina, kad vokiečiai laimės karą.

Anglai Sunaikinę Virš Pusę Irako Orlaivių

London. — Anglija siunčia daugiau pastiprinimų savo kariuomenei, kurią iraqiečiai laiko apgulę Habanijoje, anglų orlaivių stovykloj Irake. Anglų komanda teigia, kad jie sunaikinę didesnę pusę visų Irako orlaivių.

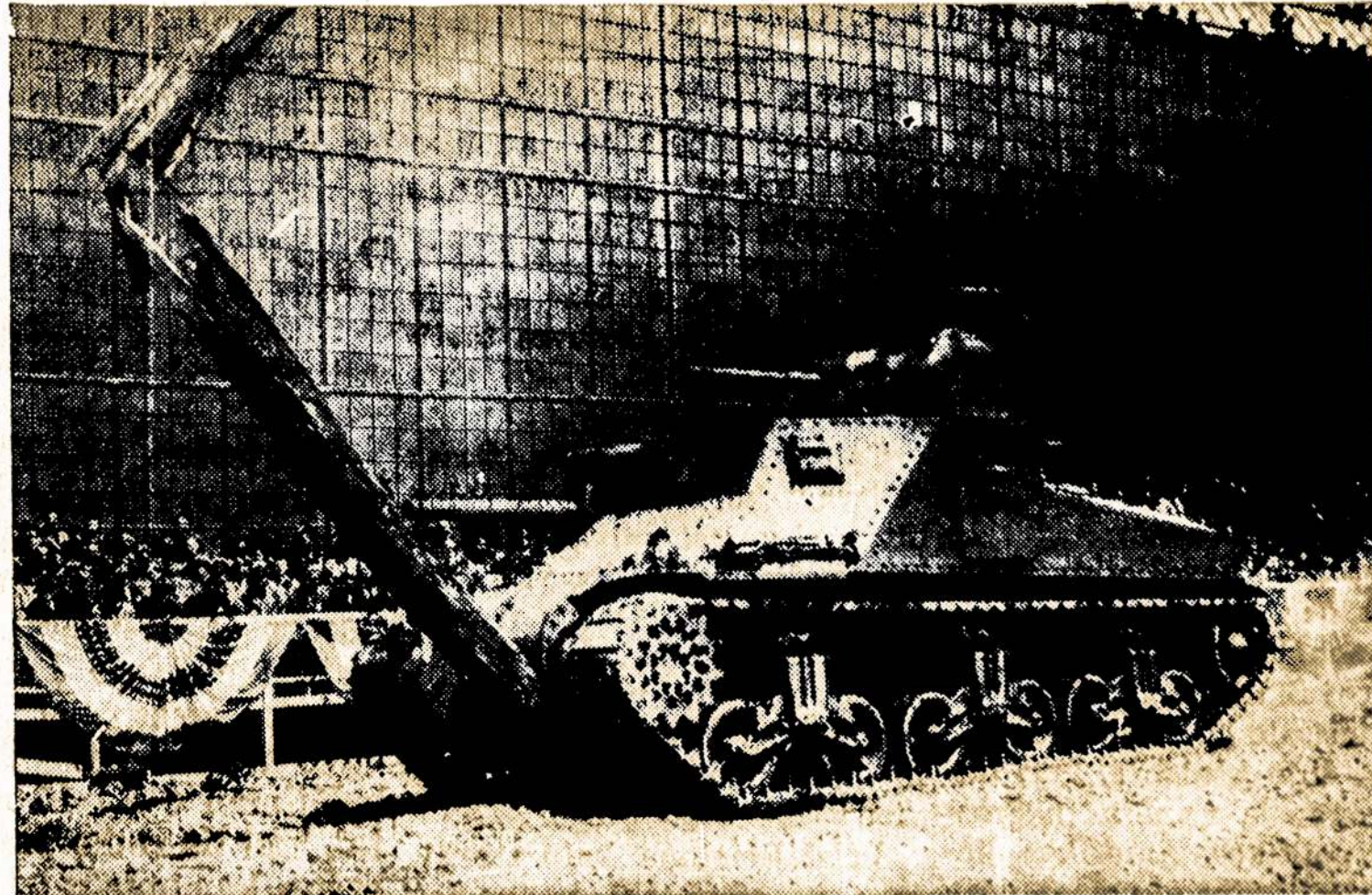
ANGLAI SAKOSI DAR TURĮ ŽIBALO IRAQE

London. — Nors Irakas perkirto požeminį kanalą, kuriuomi plaukė žibalas anglam į Haifą, Palestiną, bet anglai turi stambius žibalo sandėlius Basra prieklauskaj, Irako kamputj prie Persijos užlajos, kaip sako anglų vyriausybė.

Amerikos Maistas Ispanams

Madrid. — Geg. 2 dieną čionai pribuvo Amerikos Raudonojo Kryžiaus laivas su maistu. Jis atgabeno įvairių maisto produktų ir gyduolių už \$1,250,000. Apie 300,000 ispaniečių gaus pagelbos.

Detroit, Mich. — Sustreikavo orlaivių propellerių darbininkai, CIO. Reikalauja daugiau algos.

Chryslerio fabrikuose (Detrote) pagamintas Jungt. Valstijų kariuomenei 28 tonų tankas; paleistas “darban”, jis lengvai išlaužė telegrafo stulpą.

Anna Louise Strong

Lietuvos Seimo Nusprendimas Prisidėti Prie Sovietų Sąjungos

Liepos 21, 1940, 3:30 val. po pietų, Lietuva tapo Tarybų Socialistine Respublika vienbalsiu Liaudies Seimo tarimu. Dvi valandos vėliau, taipgi vienbalsiai Seimo nubašuta duot aplikaciją priimti Lietuvai ir Sovietų Sąjungai.

Tai buvo pirmą suvereniteta valstybė, įeinanti į Sovietų Sąjungą konstitucijos keliu, turinti savo pilnai organizuotą valdžią. Tai buvo didelės istorinės svarbos momentas... Tą pačią dieną, kelionis valandomis vėliau, Latvija ir Estija pasėk Lietuvai.

Visa procedūra buvo nuostabi korektinga. Ant didžiosios Kauno Valstybinės Operos estrados, po Lietuvos trispalvėmis vėliavomis, prezidentas Paleckis apibūrė ilgus šimtmečius Lietuvos žmonių pavergimo, pirmiausia lenkų, paskui caristinių valdininkų. Toliau jis kalbėjo apie perėję 20 metų "Lietuvos Respubliką." "Mūsų taip vadinama nepriklausomybė visados buvo tik mitais (pasaka-netikrovė - Vert.) Mūsų šalis buvo užsienio imperialistų futbolis; jos likimas buvo sprendžiamas Londone, Genevoje, Varšavoje, bet niekuomet jis nebuvo sprendžiamas Kaune. Lietuva buvo paversta savo pačių, kaip ir tarptautinių kapitalistų... Niekuomet kapitalistai daugiau neišnaudos Lietuvos."

Ministerių pirmininkas Krėvė-Mickevičius, vienas iš Lietuvos žymiausių mokytojų ir rašytojų, įteikė paskutinių kelių savaitų valdžios veikimo raportą, nuo to laiko, kaip Smetona pabėgo, ir kartu įteikė visų ministerių formalę rezignaciją. Seimas iš karto vienbalsiai pareiškė pilniausią pasitikėjimą valdžiai ir prašė ministerių pasilikti savo vietose "iki kol bus konstitucija pertvarkyta." Vidaus Reikalų ministras Gedvilas įnešė suorganizuotą Lietuvai kaip Tarybų Socialistinę Respubliką; įnešimas buvo paremtas atstovų kalbomis ir paskui vienbalsiai priimtas, atstovams balsuojant pakėlimu į aukštųjų dokumentališkų 11 d y m u s. Teisingumo Ministeris Pakarklis įnešė duotą prašymą Aukščiausiam USSR Sovietui priimti Lietuvą į Sovietų Sąjungą, kas taipgi panašiai buvo priimta po kelių paremiųjų įnešimų kalbų. Po to tęsėsi ovacijos, plojimai ir šauksmai iš milžiniškos teatre esančios publikos ir laukiančios tūkstančių minios lauke. Po priėmimo abiejų įnešimų atstovai vienas kitą apsikabindami bučiavosi ir kėlė ovacijas.

Tai buvo apvainikavimas tos audringos kampanijos, kuri per savaitę laiko pasiekė ne tik kiekvieną miestą, bet ir kiekvieną ūkio darbininką kaimuose, ir kuri atnešė 95,5 nuosimčius rinkiminių balsų didžiausiose rinkimuose, kuriuos Lietuva kada nors buvo turėjusi. Tokiu būdu "Darbo Liaudies Tikietai Kandidatai" buvo išrinkti, tarp kurių buvo dvidešimts keturi valstiečiai, dvidešimts vienas darbininkas, keturi kariai ir trisdešimts progresyvių inteligentų. Per savaitę po rinkimų už prisijungimą prie Sovietų Sąjungos banga įsiūbavo ir vis augo. Rezoliucijos, paremiančios dabartinius Seimo tarimus, plaukė iš visų kraištų per visą Lietuvą.

Per tą greitą įvykių srautą patvirtinti nusiteikusių inteligentų nuotaka mainėsi belaukiant. Tie, kurie buvo artimesni liaudžiai buvo pagauti milžiniškos rinkimų bangos ir pradėjo daryti savo pasirinkimą. "Aš nesuprantu šitokios rinkimų formos," sakė man vienas iš tokių inteligentų. "Aš norėjau skirtingų rinkimų, su daugeliu partijų, to-

kių, kokias turi Anglijoje ir Amerikoje. Bet atrodo labai aišku, kad žmonės džiaugiasi šitokiais rinkimais, taigi ir aš turiu su jais sutikti."

Pirmąją savaitę mano apsilankymo Lietuvoje, daugelis tokių inteligentų norėjo "arti-mų nepriklausomos Lietuvos su SSSR militarinių ryšių." Tie patys inteligentai palengva perėjo į pozicijas, kuriose jie dabar atsiderėjo dėl tų pačių priežasčių, kurias apibūdino prez. Paleckis. Vienas iš tokių, ne komunistas, bet nuosirdus Lietuvos liaudies mylėtojas, kuris buvo praleidęs daugelį metų Smetonos kalėjimuose už jo prieš-fašistinę politiką, man pasakojo:

"Dėl mūsų patrijotiškų inteligentų buvo opiumo kvaitulys žodžiuose 'laisva, nepriklausoma Lietuva.' Net ir kuomet aš buvau pūdomas kalėjime, save svaiginau tuo opiumu, kad Lietuva yra 'nepriklausoma.' Bet mes turim žiūrėti faktų. Mes ištikrųjų niekuomet nebuvo laisvi nuo ekonominės priespaudos. O dabartinė Europos padėtis nėra vietos net ir toms nepriklausomoms valstybėms, kurios pirmiau egzistavo. Pasilikta tik pasirinkimas tarp dviejų didžiulių mūsų kaimynų. Kaip nuosirdžiai mylintis Lietuvos laisvę, aš turiu balsuoti už įsijungimą į Sovietų Sąjungą."

Daug pagelbėjo inteligentų atsivertimui atvykimas į Kauną gabių Maskvos Valstybinės Operos ir Baletu artistų trupės iš Sovietinių valstybių teatrų. Visa Baltijos valstybių istorija nežinojo tokių šaunių koncertų ir tokio publikos plėtimosi. Šokių ir dainos bangomis jie nukreipė Lietuvos inteligentiją prie Sovietų Sąjungos. Klausantis jų pasauliniai garsių artistų ir palyginant juos su Lietuvos geriausiais artistais, iš karto pasirodė, kad senoji svajonė apie "nepriklausomybės kultūrą" reikė tik pliką izoliaciją, dvasinį badu maritimą, uždarant žmonišką kultūros paveldą. Jima lauke mažo savo šalies rubežių rato. Čia po ranka buvo galinga daugelio tautų kultūra, kuri ne tik prileido šiems izoliuotiems artistams įeiti į kontaktą su kilniu menu, daile ir muzika, bet kartu ir reikalavo iš jų nebūti surūšinti ar sulenkinti, bet pasilikti tikrais lietuviais ir tuomi užsitarnauti paaugstinimą ir garbę saviškių tarpe... Vykstant koncertams, ar naktį ar lyjant, didelės minios per valandas išstovėdavo, laukdamos progos pamatyti artistus ir kelti jiems ovacijas, basi ubagai kartu maišėsi su gerai apsirūgusiais valdininkais.

Net prieš susirenkant Seimui pirmieji-bandomieji žingsniai buvo daromi dėl sunacionalizavimo industrijos. Tą padarė Finansų Ministerija, kurios galva buvo Vaišnora, energingas, r a u d o n p l a u k i s jaunas ekonomistas. Jis man pasakojo: "Mes dabar einam nuo kapitalizmo į planuotą ekonominį socializmą. Mes turim likviduoti darbininkų išnaudojimą. Ne kapitalas, bet darbas nuo dabar turi būti sprendžiamuoju f a k t o r i u m. Baltijos valstybėse ta permaina dabar bus lengviau įvykdoma, negu iki šiol buvo galima įsivaizduoti. Mes neturėjome karo ar revoliucijos sukrėtimų; visa mūsų ekonominė organizacija pasiliko neišardyta. Pasilieka tik ją pajuoginti liaudies interesams, neustabdant nei vieno jos rato."

Pirmas žingsnis buvo kiekvienam banke pastatyti iš Finansų Ministerijos "administratorių," kuris turėjo teisę ištirti visas transakcijas ir sustabdyti tokias, kurios atrodė

nenormalėmis. Paskui panašūs administratoriai buvo pastatyti į didžiąsias industrijas. Jie kooperavo su Darbininkų Tarybomis nustatant produkcijos normas, žiūrėdami, kad industrija pasiliktų produktinga, ir kad žaliava ir padargai nebūtų sužalojami ar sunaikinami.

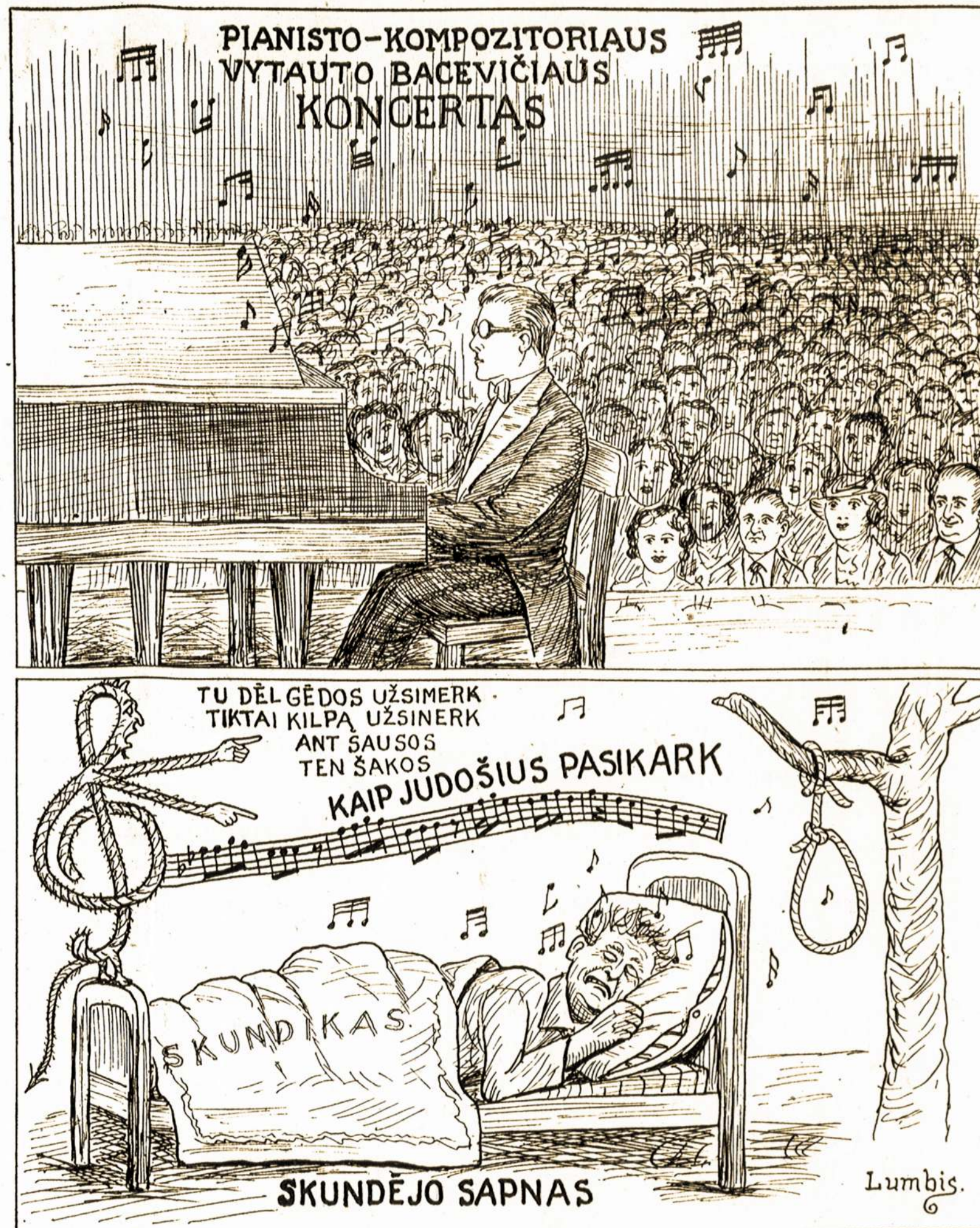
"Iki šiol," sakė man Vaišnora savaitėje prieš susirenkant Seimui, "visi fabrikantai palikti savo vietose, po griežtu nuo valdžios įsakymu vest savo fabrikus, kaip ir paprastai. Mes pašalinim bile sabotažuotojų." Jis davė, kad su darbininkų pagalba buvo lengva apsaugoti mašinas ir medžiagą, ir kad vyriausias samdytojų mėginimas buvo, kad išvengus nacionalizacijos, apmainyt dirbantį kapitalą į brangakmenius ar kitus vertingus mažus daiktus, kuriuos būtų lengva išsmugulioti į užsienį.

"Bet tą mums tuoj pavyko sustabdyti, reikalaujant, kad visi finansiniai veiksmai, nepaisant, kokio jie būtų dydžio, būtų atliekami bankų draftais, po nuolatinės mūsų administratorių priežiūra. Tik mažutės atskaitos buvo leidžiamos atlikti pinigais, dirbtuvių raštinėse. Viskas kitas atliekama po mūsų kontrole."

Vaišnora taip pat man pasakojo, kaip jie sustabdė trumpą prekių supirkimo paniką, iš tų krautuvų, kurias aš pastebėjau pirmą mano apsilankymo savaitę. Vieną kartą aš nuėjau į vieną krautuvę, kur radau tigas eiles žmonių, perkančių megstinius, eiles drapanų, ir kt., tuzinais iš karto. Aišku, kad jie buvo spekuliantai, kurie norėjo pakeist savo pinigus prekėmis. Kelių dienų bėgyje toks pirkinėjimas buvo sustabdytas. "Mes tą atsiekėme, reikalaudami visų krautuvų laikyti pirkėjų surašą," sakė Vaišnora, "ir įrašant visus svarbesnius pirkinius į pirkėjų pasportus. Tas niekuomet neapsunkino teisingų pirkėjų, kurie tik perkasi tą, kas jiems reikalinga. Bet pasidarytų nepatogu bile kam turėti apie tuziną žiuponų surašytą ant pasporto, kuomet policija tikrina jų pasportus." Tie būdai sustabdė aiškiausius spekuliacijos formas.

Agrikultūros ministeris Mickis buvo užsiėmęs pagaminimo žemės nacionalizacijos įstatymo. Vilniaus distrikatas buvo pilnas feodališkų didelių ūkių ir prie jų, suvargusių valstiečių; kitur Lietuvoje jau buvo buvę dvi "žemės reformos," viena 1922 m., ir kita 1929 m., kurios suskaldė feodališkus ūkius (dvarus). Tačiau ši reforma leido savininkams pasilikti iki 150 hektarų; ir po Smetonos valdžios, supuvę valdininkai atgal "pardavėdavo" iš tų savininkų pirmiau atimtas žemes. Pati "žemės reforma" įsteigė daug ūkių nuo trisdešimts iki šimto hektarų, kurios buvo apdirbamos su pagalba samdomų darbininkų. Faktiniai vienas ketvirtadalis visų žemės ūkio darbininkų buvo bežemiai.

Kitą ketvirtadalį sudarė maži žemės savininkai, su mažiau, kaip penkiais hektarais, kurie niekaip iš savo žemės negalėdavo pragyventi. Didelė didžiūma, virš dviejų trečdalių, turėjo ūkes nuo penkių iki trisdešimts hektarų, kurių žemę dirbančios šeimos galėjo gyventi be samdomo darbininkų. Tas paliko mažiau, kaip vieną dešimtadalį ūkių su daugiau kaip trisdešimts hektarų, į tokias ūkes įskaitant apie vieną trečdalį visos dirbamos žemės. Naujasis įstatymas proponavo apriboti prievatinę ūkes iki trisdešimts hektarų, atimant nuo tų, kurie turi virš trisdešimts hektarų ir

Neramus skundiko miegas...

ją išdalinant valstiečiams, kurie visai neturėjo arba kurie turėjo permažai dėl jų šeimų išsimaitinimo.

"Dauguma didelių ūkių ir dvarų savininkų jau pabėgo," sakė man Mickis apie savaitę prieš Seimo susirinkimą. "Jie turėjo blogas sąžines; jie buvo sulaužę ne tik dabartinius įstatymus, bet ir praeityje buržuazinius žemę liečiančius įstatymus. Jie įsigijo nuosavybes neteisėtai, duodami kyšius valdininkams. Teisingiems žemės ir dvarų savininkams nėra ko bijotis iš mūsų pusės. Senasis kunigaikštis Zubovas, kuris užlaiko savo dvarą nuo carinės Katarinos laikų, dar nepabėgo. Jis buvo vienas iš progresyviškesnių aristokratų; net ir 1905 m. revoliucijos laikais jis laikėsi arčiau su valstiečiais. Jis neteks savo žemės dabar, bet jis geras ūkininkas ir jis galės gauti darbą kaip agronomas. Niekas jo nepersekios."

Tai tokie buvo prisirengimai ir diskusijos prieš Seimo suvažiavimą. Pabaigoje tos greito organizavimosi savaitės, kurios bėgyje susitvėrė Darbininkų Tarybos ir buvo pastatyti "administratoriai" didesnė dirbtuvėse ir naujos valdžios programa buvo paskleista po visas šalies provincijas, atstovai pradėjo atvykti į Kauną. Viešbutis Metropolis, kuriame aš buvau apsisojusi, buvo pratuštinamas dėl jų, bet man buvo leista jame pasilikti. Po to per keturias dienas, aš sykiu mąšiausi su atstovais.

Jie buvo visai be jokių formalistikumų — paprasti, pilnai supratę to momento svarbą, bet visiškai nesididžiudami ir nepaisydami jokių formalistikumų, kaip kad daro kitokių valdžių atstovai. Sužinoję, kad aš esu amerikėnė rašytoja, jie mane priėmė, kaipo fraternalę delegatę ir kviesdavo mane į ekskursijas ir ant pietų. Tokiu būdu man teko girdėti jų neformališkas diskusijas apie svarbius dalykus, kurie bus Seimo aptariamai. Dalykas įsijungimo į SSSR buvo labai realistiškai jų peržvelgiamas. Dar daugiau, buvo aišku iš jų išsireiškimų, kad jie žinojo, jog tuomi jie pildo daugumos žmonių norus.

Vienas iš Vilniaus mechanikas sakė: "Mažos šalys yra durnos. Pavyzdžiui, kad ir

mes, ilgai kankinomės siaurame mūsų rubežių apyratyje. Per dvidešimts metų Vilnius turėjo bedarbę ir badą. O tuom tarpu mes matėme, visai prie mūsų rubežiaus, Biełostoke, kuris perėitą rudenį pateko Sovietams, jau dabar žymiai išaugo industrija ir išdygo keli nauji fabrikai. Jei turėjo blogas sąžines; jie buvo sulaužę ne tik dabartinius įstatymus, bet ir praeityje buržuazinius žemę liečiančius įstatymus. Jie įsigijo nuosavybes neteisėtai, duodami kyšius valdininkams. Teisingiems žemės ir dvarų savininkams nėra ko bijotis iš mūsų pusės. Senasis kunigaikštis Zubovas, kuris užlaiko savo dvarą nuo carinės Katarinos laikų, dar nepabėgo. Jis buvo vienas iš progresyviškesnių aristokratų; net ir 1905 m. revoliucijos laikais jis laikėsi arčiau su valstiečiais. Jis neteks savo žemės dabar, bet jis geras ūkininkas ir jis galės gauti darbą kaip agronomas. Niekas jo nepersekios."

Kalba valstietis: "Daugiau, negu bile ko, mūsų valstiečiai trokšta taikos. Jie visi sako: Tegu būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo apsaugoti. Ir kokia nauda yra iš tų mažų tautų. Jos tik gyventojams užkrauna didelius mokesčius didelėms armijoms išlaikyti, o tos armijos vistiek nieko nereiškia. Mes matome, kas atsitinka Europoje su mažomis tautelėmis. Prisijungę, mes turėsime didelę armiją, kuri ištikrųjų mus galės aginti."

Tai toks buvo kietas realizmas, kuris vertė Seimo atstovus—reiškiančius liaudies vaktę būna tokia socialė sistema, kokia ji nori, tik tegul nebūna karo... Mes manom, kad Raudonoji Armija gali mus nuo karo ap

Waterbury, Conn.

Iš Mūsų Judėjimo

Balandžio 30 įvyko Taikos Mobilizacijos mitingas. Perskaitytas laiškas iš Centro, kviečiantis prisidėti prie šios organizacijos su penkiasdešimties centų metine mokesčiais. Reikalas svarbus. Tie pinigai bus panaudoti agitacijai už taiką. Niekad nebuvo taip svarbu kovoti už taiką kaip dabar, kada mūsų valdžia visu smarkumu velka mus į pražūtingą karą. Laiškas priimtas.

Nutarta atspausdinti atsaukimas, kviečiantis kovoti už taiką ir paskleisti tarpe organizacijų ir pavienių, kur tik galima pasiekti, kur negalima — pasiūti paštą. Kad sekantis susirinkimas būtų dar didesnis ir sėkmingesnis ir kad būtų galima išvystyti platų taikos judėjimą, tapo įnešti ir užgirta sumanymas, kad kiekviename susirinkime pasauktų po kiek nors į agitacijos fondą. Pasibaigus organizaciniam reikalams, buvo diskusijos, ar ištikrųjų Lindberghas kovoja už taiką ir demokratiją. Plačiai šį klausimą išdiskusavus, pasirodė, kad Lindberghas nėra joks demokratijos šalininkas. Jis yra avantiūristas, kuris nori save pasigarsinti. Jis visai nenori masinio judėjimo už taiką. Jeigu jis būtų nuosirdžiai kovojęs už taiką ir demokratiją, jis būtų prisidėjęs prie Liaudies Taikos Suvažiavimo, kuris įvyko New York'e balandžio 5—6 dienomis. Bet jam tas visai neapleina.

Masės žmonių susirenka jo prakalbų pasiklausyti. Tas parodo, kad Amerikos žmonės trokšta taikos, tačiau jis joms neparodo, kokių būdų reikia kovoti už taiką. Po savo prakalbų jis pasišalina nuo masių.

Taikos Mobilizacijos susirinkimai įvyksta kas trečiadienį, CIO kambariuose, 95 Bank St., 8 val. vakaro.

Pirmos Gegužės apvaikščiėjimas įvyko ketverso vakare, Liberty Hall, 305 Bank St. Pirmininkavo Michael Russo, vietinis K. P. sekretorius. Kalbėtoju buvo Isadore Wofsy iš New Haven, Conn. Jis labai aiškiai nušvietė šios dienos reikšmę. Jis nupiešė pasaulio imperialistų karą ir nurodė, kaip visa karo našta puola ant darbininkų pečių. Pasauliniai imperialistai šaukia, kad šis karas yra vedamas už taiką. Tačiau mes puikiai žinome, kad jie meluoja. Tas šūkis yra apgavingas. Kol liaudis nepaims į savo rankas valdžios, niekad nebus teisingos taikos. Šeštadalis pasaulio, kuris yra valdomas darbininkų, puikiai žino tai. Sovietija šiandien yra tvirčiausia taikos palaikytoja. Todėl šiandien viso pasaulio imperialistai griežia dantį prieš Sovietus ir visai į ją šmeižia, kad negali jos įtraukti į karą.

Siame susirinkime buvo renkamos ir aukos Earl Browderio išlaisvinimui. Surinkta \$38.50. Pasiūsta rezolucija prez. Rooseveltui, reikalaujanti darbininkų vado Earl Browderio palikuosavimo.

Siame mitinge tapo priimta ir pasiūsta rezolucija Vokietijos vyriausybei, reikalaujanti Vokietijos liaudies vado Ernest Thaelmanno palikuosavimo, kuris jau virš 8 metai sėdi kalėjime.

Scovills Mfg. Co. 9,000 darbininkų pridavė CIO unijos organizatoriui John J. Driscoll reikalavimus, kad kompanija pridėtų 10 centų mokesčius į valandą, nes pragyvenimo kainos ir šiaip kasdieninės reikmenos kyla, tuo tarpu kompanija daro didžiausius pelnus, o darbininkų algos stovi ant vietos. Nors darbininkai iki šiol neturėjo jokios sutarties padarę su kompanija, bet jau tvirtai organizuoti į uniją ir pasitiki savo jėgomis

ir mano laimėti savo reikalavimus. Viršminėto fabrikio (Oakville Pin) skyrius yra organizuotas į CIO ir turėjo kontraktą su kompanija, tačiau tos sutarties laikas jau pasibaigė. Dabar unija reikalauja atnaujinti sutartį ir pareikalavo uždaryti dirbtuvės pripažinimo ir savaitės vakacijų su alga. Kompanija tuos reikalavimus atmetė. Dabar tas klausimas pašaliko spresti darbininkams. Jei ir ant toliau kompanija atsisakys derėtis, veikiausia darbininkai balsuos skelbti streiką.

Waterburietis.

Youngstown, Ohio

Gegužės Pirmos dienos apvaikščiėjimo mitinge buvo rodoma sovietinė filma iš 1917 metų revoliucijos. Mitingas įvyko Ukrainų svetainėje, Youngtowne.

Kalbėtojas labai aiškiai nupiešė, kas yra karas ir kokios jo pasekmės. Nelabai gerai, kad minėtam mitinge lietuvių mažai dalyvavo. Mes esame per daug apsilėidę.

Apie Unijas

Youngtowne jau gal visi pilno darbininkai priklauso prie CIO unijos. Kurie nenorėjo prigulėti buvo pastatyti pikietų linija ir pikietuota, kol prisirašė. Buvo daug tokių ir iš lietuvių, kurie nemokėdavo unijai duoklių, o šiandien jau turi skaitytis su ta unija.

Buvęs — Girdejevs.

Baigtas Organizuoti Vilniaus Tarybinis Ūkis

Visus artimesnius Vilniaus apylinkėse buvusius dvarus gavo Vilniaus miesto vykd. komitetas. Dar praėjusių metų rudenį ir visą žiemą tie ūkiai palaipsniui buvo perorganizuojami ir pritaikomi jie tarybinio ūkininkavimo sistemai. Visi perimtieji ūkiai kartu sudarys Vilniaus MVK tarybinį ūkį, kuris savo gaminiais aprūpins mokyklas, ligonines, vaikų darželius, vaikų namus, senelių namus ir kitas visuomenines institucijas. Dabar jau galutinai VMVK nustatė, kad jo tarybiniam ūkiui priklaūs Verkių, Kuprioniškės, Paneriai, Karolina, Leoniškes, Žvėrynas, Gervinė — Trinapolis ir Kučkūriškės — Puškarnia. Pirmieji 5 ūkiai skiriamai pienininkystei, o kiti — daržininkystei. Kučkūriškį — Puškarnios ūkis tuo atžvilgiu bus mišrus.

Ryšium su šiuo pienininkystei skirtuose ūkiuose bus žymiai padidintas karvių skaičius. Kitur bus išplėsta daržai ir sodai. Šių ūkių pačios svarbiausios investicijos dabar dar reikalauja apie 1,5 mil. rubl., tačiau vėliau čia bus tvarkomasi tik ūkiniu būdu.

Skelbkites savo biznį dienraštį „Laisvėje.“

Youngstown, Ohio

LLD 90-tos kuopos susirinkimas įvyko balandžio 27 d. Visi nariai pasimokėjo duokles.

LLD 90-tos kuopos piknikas įvyks gegužės 25 d. pas drg. Skirkevičius ant ūkio. Turėsime gerą muziką šokiams. Kviečiami seni ir jauni dalyvauti mūsų pirmajame piknike.

LDS 4-to Apskričio pusmetinė konferencija ir piknikas įvyks liepos 13 d. Youngstowne. LDS kuopos, priklausančios prie viršminėto apskričio išrinktie pilnų skaičių delegatų konferencijon.

Youngstowniečiai šie met turėtų surengti vieną didelį pikniką „Laisvės“ ir „Vilnės“ naudai.

F. Madison.

Balandžio 19 dieną įvyko LDS 9-tos kuopos šokiai. Turėjome svečių iš Clevelando ir Akrono. Dalyvavo pas mus ir keletas fermerių.

Komisija taria širdingą ačiū dalyvavusiems tame rengime. Gerai pasiūkome prie puikios orkestros. Pas mus yra sunkoka su parengimais. Niekas nebenori dirbti. Kai kurie džiaugėsi, kad bus nedidelių. Tačiau taip neišėjo. Mat iš kalno buvo platinami tikietai. Daugiausia įžangos tikietų pardavė drg. M. Karis. Ačiū jai ir visiems, kurie darbavosi šiam parengimui.

Komisija.

Lowell, Mass.

Čia buvo rodomas judis Čarlio Čaplino „The Great Dictator.“ Žmonės jį labai nuosirdžiai lankė. Eilės stovėjo prie teatro kožną vakarą. Judis yra puikus. Vertas pamatymo.

Pavykęs bankietas. Lietuvių Piliiečių Kluubo bankietas pavyko. Žmonių dalyvavo daug. Bevalgant pirmininkas Stravinskas paaikino kluubo tikslus ir kvietė įstoti į kluobą. Paskui sekė meninė programa. Dalyvavo iš Nashua puiki armonistė ir Balso Choras. Puikiai sudainavo. Svečių dalyvavo ir iš apylinkinių kolonij. Kluobui liks pelno. Pu.

F. W. SHALINS

(SHALINSKAS)

FUNERAL HOME

84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves

\$150

Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto

Tel. Virginia 7-4499

VARPO KEPTUVĖ

36-40 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y.

Varpo Keptuvės Kėksai Vėstuvėms ir Parėm Yra Skaniausi

Laukiame Jūsų Užsakymo

Patarnaujam krautuvėms ir įvairiems pokiliams: bankietams, vestuvėms ir parėms

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Cahen ir raisin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų: Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake, Stollen Doughnuts, Pies, Pastries, Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duona per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteikame informacijas apie svorį ir kainas.

VARPAS BAKERY, 36-40 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.

blika buvo patenkinta valgiais gėrimais ir patarnavimu.

Tėvas įkalino sūnų. Penkio-likos metų sūnus išvogė iš vaistinės \$60. Tėvas tai pastebėjo. Nuvedė sūnų į policijos nuovadą. Ten jis 33 dol. grąžino. Teisingas tėvas. Sūnus sulaukyltas.

Sausas pavasaris. Trečias mėnuo kaip nėra lietus. Dega miškai netoli Groton miestelio, kur rubežiuojasi New Hampshire ir Massachusetts valstijos. Šimtai dešimčių gražiausio miško išdegė.

Bootsmill audėjai aimanuoja, kad jiems uždėjo po kompaniją po 25 stakles. Jie turi labai sunkiai dirbti, o uždirba tik po 16—18 dol. per savaitę. Blogiau negali būti.

Griaustinis.

London. — Anglijos vyriausybė teigia, kad iragičių apsupti angliai Habbanijoj dar laikosi, nors Irako kanuolės nuolat juos bombarduoja.

PRANEŠIMAI

IŠ KITUR

HARRISON-KEARNY, N. J.

LLD 136 kuopa rengia lošimo vakarėlį, šeštadienį, geg. 10 d. 7:30 v. v., 15-17 Ann St., Harrisone. Turėsime užkandžių ir gėrimų. Sekant lošimus bus progą pasiūkoti. Įžanga 30c. Komisija. (109-111)

PHILADELPHIA, PA.

Penktadienį, geg. 9 d., įvyks Lyros Choro pamokos, 8 v. v., 735 Fairmount Ave. Nariai dalyvaukite, nes dainuosime „Laisvės“ piknike geg. 25 d., Baltimorėje. Mokytoja, N. Statkeviciūtė daina pastangas, kad choras gerai išmokytų dainas. Seštadienį, 10 d. geg., 4 val. po pietų.

PHILADELPHIA, PA.

Office Phone
EVERgreen 4-6971

Inside Phone
EVERgreen 4-6485

FLUSHING RUSSIAN & TURKISH BATHS, Inc.

29-31 MORRELL STREET BROOKLYN, N. Y.

Open Day and Night

Managed by

RHEA TEITELBAUM

Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.

Admission 50c., day & night, Saturday night 75c.

SPECIAL RATES PER WEEK

LADIES' DAYS

Mon. and Tues. from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents

GENTS' DAYS

Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night.

Mes Užeinam Pas Kasmocius

UŽEIKITE IR JŪS

Great Necko pajūry puikiausia užeiga, nerasite kitos, taip parankios vietos, kaip pas Kasmocius.

Saldūs sėdams. Gražus parkas. Didelis pasirinkimas amerikoniškų ir importuotų Degtinių, Vyno ir Šampano. O Alus tai geriausias rūšies RIENGOLD EXTRA DRY.

Mandagus Patarnavimas ir Skanūs Užkandžiai

Išvažiavę pasivažinėti arba būdami Great Necke sustokite persitilptinti.

Taipgi imame užsakymus ant pinigų, išvažiavimų ir įvairių Bankietų.

STEAMBOAT INN

89-91 STEAMBOAT RD., GREAT NECK, N. Y.

Telephone Great Neck 1548

ty įvyks išvažiavimas. Burholme Parke. Choras ruošia šį išvažiavimą idant sukelti kelionės lėšas, važiuojant busu į Baltimore, nes nekuri choristai yra bedarbiai. Kviečiame dalyvauti. J. Adomaitis, Choro Valdybos Narys. (109-110)

PHILADELPHIA, PA.

Lietuvos Dukterų Draugystės ruošia pikniką, sekmadienį, geg. 11 d. Pradžia 11 val. ryto. Mikolačio Parke, Eddington, Pa. Bus gera orkestra šokiams. Kviečia rengėjai dalyvauti, linksmai laiką praleisti. (109-110)

ELIZABETH, N. J.

Bangos Choras rengia išleistuvių vakarėlį, sekmadienį, 11 d. geg. LDP Kluobe, 408 Court St. Pradžia 4 val. po pietų. Už poros dienų, J. Kirilis išvyksta Dėdės Samo Armijon. Jis čjo pareigas, kaip Kluobo gaudardorius. Draugai choriečiai kiliušeiai, pažįstami prieteliai ir iš apylinkės svečiai yra kviečiami dalyvauti. — Rengėjai. (109-110)

SO. BOSTON, MASS.

Apvaikščiolm Motinų Dienos su Obalsiu už Taiką!

Atžymėjimui Motinų Dienos, gegužės 11 d., 6:30 vakare, 376 Broadway, ALDDL 2 kp. moterų skyrius rengia iškilmingą vakarą. Bus skania vakarienė su atitinkama Motinų Dienos programa. Mrs. Lawrence žymi kalbėtoja, nušvies dabartinio momento klausimus. Po to bus gera muzika ir kitoki pamarginimai. Kviečiam visus atsilankyti ir gražiai praleisti vakarą. — Rengėjos. (109-110)

WILKES-BARRE, PA.

LDS 7 kuopos susirinkimas įvyks geg. 11 d., 10 val. ryto. Progresyvių Kluubo Svet., 325 E. Market St. Kviečiame visus narius dalyvauti, nes bus išduotas raportas iš LDS 10 Apskr. konferencijos. — O. Zdanienė, Sekr. (109-110)

WILKES-BARRE, PA.

ALDDL 43 kp. susirinkimas įvyks geg. 11 d., LPK Svet., 325 E. Market St., 2-ą val. po pietų. Visi nariai dalyvaukite, atsiveskite ir naujų kandidatų. — Valdyba. (109-110)

YOUNGSTOWN, OHIO.

LDS 4-to Apskr. susirinkimas įvyks geg. 11 d., 10 val. ryto, LDS Kluobe, 930 E. 79th St., Clevelando. Kviečiame LDS 73 (Akron) kuopa dalyvauti, nes reikia tartis apie pik-

nika, kuris įvyks birželio 8 d. Šis piknikas rengiamas bendrai LDS 4-ntai sukeiti kelionės lėšas, važiuojant busu į Baltimore, nes nekuri choristai yra bedarbiai. Kviečiame dalyvauti. J. Adomaitis, Choro Valdybos Narys. (109-110)

HUDSON, MASS.

Pažangiųjų Lietuvių Taryba rengia vakariene ir šokių, seštadienį, 10 d. geg., 8 v. v., Hudson Liet. Piliiečių Kluobo Svetainėje. Turėsime skanių užkandžių ir gėrimų. Su skiams gros populiariška Radio Orkestra. — Kviečia Kom. (109-110)

SO. BOSTON, MASS.

Atžymėjimui „Motinos Dienos“, Moterų Ratelis ir ALDDL 2 kp., Moterų Skyrius, rengia vakariene, sekmadienį, geg. 11 d., 2 Atlantic St. Turėsime gerą kalbėtoją ir gražią muzikališką programą. — Kom. (109-110)

BRIDGEPORT, CONN.

LDS 74 kp. rengia teatrą ir šokių seštadienį, geg. 10 d., 407 Lafayette St. Pradžia 7:30 v. v., Hart-

fordo draugai suvaidins du veikalus: „Mieganti Liaudis“ ir „Salaputris“. Kviečiame visus dalyvauti ir linksmai užbaigti šį sezoną. — Rengėjai. (109-110)

ROCHESTER, N. Y.

Gegužės 8 d. kaip 8 val. vakare, Gedemino svetainėje bus rodomi judiniai lietuvių sportininkai iš LDS seimo ir kalbės J. Ormanas. — Rengia LDS 11 kuopa. Gegužės 10-tą, nuo 3 val. po pietų iki 11 nakties bus rodomas „Mannerheim Linija“, judis Finų-Sovietų karo, Ukrainų Svetainėje, 975 Joseph Ave. (107-109)

EAST NEW YORK

LDS 13 kp. nariams.

LDS 13 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 8 d. gegužės, 8 val. vakare, Buzello patalpoje, kampas Crescent St. ir Atlantic Ave., Brooklyn. Nariai malonėkite dalyvauti ir narynes duokles užsimokėti. — Sekr. A. Bieliauskienė. (107-109)

SCRANTON, PA.

Susirinkimas LDS 39 kp. atsisub trečiadienį, 7 d. gegužės pas draugus Gluoksnius, 1256 Diamond Ave., pradžia 7:30 val. vakare. Visi nariai užprašomi dalyvauti, nes apart kitų reikalų, delegatų išduos raportą iš ALDDL 12 Apskr. atsisubusios konferencijos. — Sekr. (107-109)

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

Gražiai Įrengta Susiėjimams Istaiga

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių braavorų alus ir šlius. Kada būsite Brooklynne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną savaitę karštą vakarienę. Atskiras kambarys, užėjimui su moterimis. Nedideliomis atdaras nuo 1 val. dieną iki vėlai.

426 South 5th Street

Blakas nuo Hewes St. elevatorio stoties.

Brooklyn, N. Y.

Tel. Evergreen 4-9508

GREEN STAR BAR & GRILL

NAUJA LIETUVIŲ UŽEIGA

Kas nori gražiai, linksmai laiką praleisti, užeina pas „Green Star Bar and Grill“, nes žino, kad visados bus patenkinti.

Linksma Parė Kiekvieną Šeštadienį!

Turime Geros Degtinės ir Vynų

Ateikite pasimatyti su Giviais

Geriausias Alus Brooklyne

459 Grand St.

Skersai nuo Republic Teatro

BROOKLYN, N. Y.

Tel. Ev. 4-8698

Stai adresas:

Tel. Ev. 4-8698

Stai adresas:

Tel. Ev. 4-8698

Stai adresas:

Tel. Ev. 4-8698

Stai adresas:

Tel. Ev. 4-8698

Stai adresas:

Tel. Ev. 4-8698

Stai adresas:

Tel. Ev. 4-8698

Stai adresas:

Tel. Ev. 4-8698

Stai adresas:

Tel. Ev. 4-8698

Stai adresas:

Tel. Ev. 4-8698

Stai adresas:

Tel. Ev. 4-8698

Stai adresas:

Tel. Ev. 4-8698

Stai adresas:

Tel. Ev. 4-8698

Stai adresas:

Tel. Ev. 4-8698

Stai adresas:

Tel. Ev. 4-8698

Stai adresas:

Tel. Ev. 4-8698

Stai adresas:

Tel. Ev. 4-8698

Stai ad

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Brooklyne Organizavosi Geležinis Vilkas

Fašistai smetonininkai - hitlerininkai, kurie turi Berlyne savo štabą, ir trockistai suaukė konferenciją ir organizavo fašistinį persekiojimo smogininkų - Geležinį Vilką. Toje konferencijoje figuravo Strumskis, Jurgelionis, Trečiokas, Stilonas, Strazdas, Buivydas ir kiti, tai yra, aršiausi smetonininkai-hitlerininkai ir trockistai susivienijo.

Jie nutarė: neiti į darbininkų parengimus ir "nieko bendro neturėti su biznieriiais ir profesionalais, kurie remia komunistų veiklą Amerikoje... šalinti visus žinomus komunistus iš lietuviškų organizacijų vadovybės." Jie išrinko komitetą, kurio pareiga "įspėti lietuvių biznierių ir profesionalus Brooklyne ir apylinkėse, kad jie liautųsi rėmę komunistų žygius. Kurie lietuviai biznieriiai ir profesionalai tokio įspėjimo neklausys, tuos paskelbti lietuvių visuomenės žinia kaip komunistų rėmėjus."

Tai pernešimas į Ameriką smetonizmo ir hitlerizmo iš

buvusios smetoniškos Lietuvos ir fašistinės Vokietijos. Ir tai nedyvai, nes Amerikos smetonininkams - hitlerininkams šitas įsakymas duoda jų vadai iš Berlyno po Hitlerio Gestapo komanda.

Ką gi reiškia šie fašistų-hitlerininkų ir trockistų teroristiniai nutarimai? Jie reiškia iš pašakny rovimą demokratijos! Jie priešingi Amerikos demokratinei santvarkai. Jie įneša į lietuvių tarpą didžiausią suirutę.

Jeigu nepatiks kokios organizacijos darbuotojas smetonininkams - hitlerininkams - trockistams, tai jie tuojaus tą veikėją apšauks "komunistu" ir vys jį iš organizacijos! Jeigu nueisi į kokį parengimą, nusipirksi darbininkišką laikraštį, pasigarsinsi savo biznį darbininkų spaudoj, tai smetonininkai - hitlerininkai - trockistai tau pasakys: "Nevalia!" Jie nori įvesti fašistų - trockistų baudžiavą lietuviams! Lietuvoj smetoniškas fašizmas nudvėso, tai jie nori Brooklyne ir apylinkėse atgaivinti jo smarvę!

Bet jiems tas nepavyks! Amerikos lietuviai nesileis, kad jiems diktuočių smetonininkai - hitlerininkai - trockistai, ką jie turi veikti, kaip jie turi gyventi. Amerikos pažangūs lietuviai turi atremti šiuos smetonos ir Hitlerio bernus! Lietuvių organizacijos, kaip tai Krauciūnų Lokalas, Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas, kurios ten buvo pasiuntę savo atstovus pasižiūrėti, tuojau, savo gerovei, turi nutraukti su tais smetonininkais - hitlerininkais reikalus!

Amerikos lietuvių pareiga rūpintis, kad tarpe Amerikos žmonių būtų vienybė kovoj prieš fašizmą - hitlerizmą, kad jie būtų vieningi Amerikos laisvės ir demokratijos, tradicijomis. Tas suvažiavimas nutarė rinkti aukas smetonininkams - hitlerininkams ir siųsti jas į Berlyną. Mes sakome, kad tam turi būti padarytas galas! Nei cento smetonininkams - hitlerininkams!

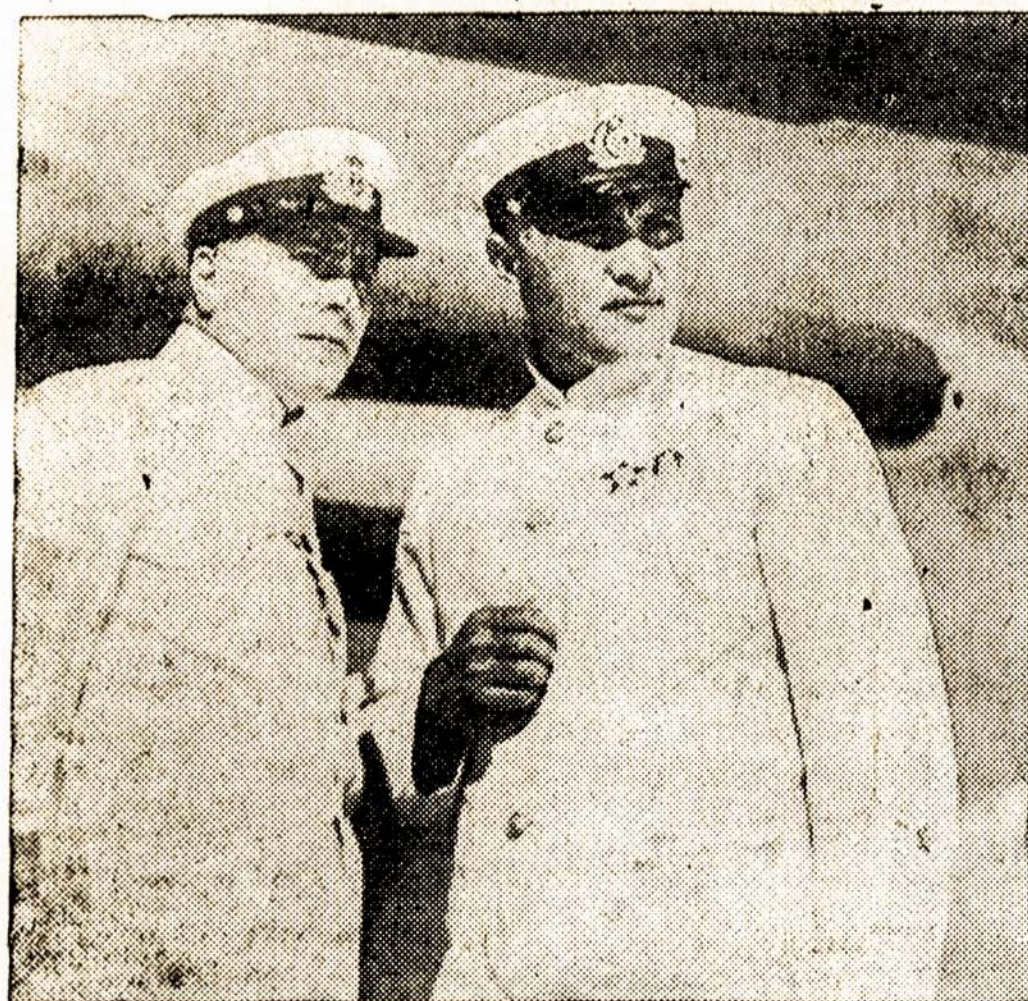
Suvažiavime buvo delegatų, kurie tik taip buvo prisistę. Jie nepritaria ir nepritaria Stilsono, Strazdo, Buivydo, Strumskio, Trečioko, Strimailio ir ko. fašistų - hitlerininkų žygiams. Tą parodo ir tas, kad kada buvo renkamos aukos, tai surinko tik \$6.67. Faktas, kad fašistai vadukai patys netiki savo užmanymams ir pinigų neduoda, o kiti delegatai nepritaria ir neaukavo.

Kiek laiko atgal smetonininkai - hitlerininkai ir trockistai vadai šaukė išsižiotę "Boikotuoti!... Boikotuoti!" Tas šauksmas jų baigėsi tuo, kad pažangių biznierių įtaka tarpe lietuvių masių paaugo, kad darbininkų organizacijų ir dienraščio "Laisvės" parengimai buvo dar geresni. Gi "Vienybės", "Naujos Gaidynės" ir "Amerikos" parengimai buvo labai švaki. Tas parodo tą faktą, kad Brooklyno ir apylinkės lietuviai yra su nauja Lietuva, yra darbininkiška ir demokratiška nusistatę, nepritaria ir nepritars smetonininkų - hitlerininkų ir trockistų teroro ir nelaisvės žygiams.

Tie ponai nutarė kviesti kitas lietuvių organizacijas prie smetoniško - hitleriško Geležinio Vilko organizacijos. Mes manome, kad nei vienas samoningas lietuvių organizacija, nei vienas laisvės mylis lietuvis jiems nepritars ir nepadės.

Amerikos Piliiečiai.

Gaukite "Laisvę" naujų skaitytojų

Vaidzdis iš sovietinio judžio "Jūrų Didvyriai," dabar rodomo Miami Teatre, 6th Ave. ir 47th St., New York. Judis paliktas antrai savaitei. Jame rodoma naujo Sovietų laivyno veikla. Susirėmimo sąlygos įvaizduotos, ne tikrinės.

MIRE

Petras Palilūnas, 55 metų amžiaus, gyvenęs 73 Gold St., Brooklyn, N. Y., mirė namie, gegužės 5. Bus palaidotas gegužės 10 val. ryte, į Sv. Kazimiero kapines, Pinelawn, L. I. Pasarvotas pas graborių J. Garšvą, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Gegužės 4 d. mirė Antanas Žvirblis, 60 m. amžiaus, gyvenęs ir pasarvotas 307 Wyona St., Brooklyne, Velionis bus laidojamas gegužės 8 d., ketvirtadienį, 10 val. ryto, Sv. Trejybės kapinėse. Liko žmona Viktorija, sūnus kunigas Kazimieras, sūnus Viktoras ir 4 dukterys: Elena Žemaitienė, Veronika Kraus, Stasė Venslovienė ir Adelė Žvirblytė. Taip pat liko du broliai: Jurgis ir Motiejus, ir dvi seserys Lietuvoje.

Laidotuves aptarnauja graboriaus Shalins-Salinsko laido-tuvių biuras.

Išvyksta Ligoninė

Pirmadienį, išvyksta ligoninė brooklyniečiams žinomas

REIKALAVIMAI

Reikalinga patyrusių vyrų ir moterų prie "Casting Selectors" (išskirti žurnikus). Gera alga. Prašome kreiptis pas: Schechter ir Rosenblatt, Inc., 340 Johnson Ave., Brooklyn, N. Y. Arba telefonuoti: EVERgreen 8-0969. (108-111)

REIKALAVIMAI

Reikalingas vyras dirbti ant ūkės, nesenesnis 50 m. Mokestis \$30 į mėnesį, taipgi gaus ir "burdą." — John Sadauskas, RD 1, Port Crane, N. Y. (109-111)

Vyrų: dirbti prie vyriškų, gerų patų — kišeniniai. Darbas nuolatinis. Moterų: dirbti kaip "Finisher" prie vyriškų, gerų patų. Darbas nuolatinis. Prašome kreiptis prie: Markowitz, 119 Greene St., New York City, N. Y. (108-110)

Reikalinga vyrų dirbti kaip kišeniniai (Pocketmaker) prie geros medžiagos. Darbas nuolatinis. Taipgi reikalinga moterų dirbti kaip "Finisher", gera medžiaga. Nuolatinis darbas. Prašome kreiptis: S. Markowitz, 119 Green Street, New York City, N. Y. (107-112)

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

LLD 1 kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, gegužės 8-tą, 7:30 v. vakaro, "Laisvės" svetainėje. Visi nariai dalyvaus. Bus prakalbių ir gegužės prirėgimo komisijų raportai. Katrie jaudinasi, kad duklės nemokėtos, malonėkės užsimo kėti, ir pakalbinkite kitus pažistamus, kad ir jie taip padarytų. Atsivėskite naujų narių prirašyti į Liet. Literatūros Draugiją. — 1 kuopos Organizatorius. (108-109)

PARDAVIMAI

Parsiduoda bučernė lietuviškas apgyventoj Brooklyno daly. Apart mėsos laikoma ir įvairių groserio produktų. Biznis išdirbtas per daugelį metų. Priežastį pardavimo sužinosit ant vietos. Prašome kreiptis po ant-rašu: 427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y. (108-113)

Serga

Mike Yakštys, woodhavenietis, šiomis dienomis turėjo operaciją ant akies. Operacija buvus sėkminga. Randasi ligoninėje, 29 Greene Avenue. Lankyt galima trečiadieniais nuo 2—4 po pietų ir 6—8 vakare. Sekmadieniais nuo 2—4 po pietų.

J. Maščinskas sugrįžo iš ligoninės namo, 85-52 76th St., Woodhaven.

Susirgo Cekanavičienė. Randasi gydytojo priežiūroje, namie, 292 Lincoln Ave., East New York.

M. Maželienė dar vis serga, tačiau jau gali pasikelti iš lovos ir savomis kojomis per as-lą pereiti. Būna namie, 415 36th St. A. B.

ORGANIZACIJOMS

Šį vakarą, gegužės 8 d., 8 val., 110 W. 48th St., New York, įvyksta skubi ir labai svarbi konferencija dėl Hobbs (koncentracijos kempijų įvedimo) biliaus. Visos lietuvių organizacijos prašomos atsiųsti delegatus ar atstovus, o kam išgalima, prašomi paremti ir finansiniai kova prieš tą priešdarbininkišką ir priešdemokratinį bilių, kad jis netaptų įstatymu.

Konferenciją šaukia Amerikos Ateiviams Ginti Komitetas, 79 Fifth Ave., N. Y. J. E. G.

Skelbkites savo biznį dien-raštyj "Laisvėje."

FOTOGRAFAS

Traukiu pavelklus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavieniū. Iš senų padarau naujus pavelklus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalai esant ir padiidinu tokio dydžio, kokio pagididaujama. Taipogi atmaliauju įvairiomis spalvomis.

JONAS STOKES

512 Marion St., Brooklyn Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line Tel. Glenmore 5-6191

SANDELIS VISOKIŲ ŠAKNŲ IR ŽOLIŲ

Kadangi uogos, Liepos žiedai, pelunai, alerų šaknys, ramunėliai, apyniai, gumbazolės, trukžolės, valerijonai galima gauti ant svarų 70c svaras, arba bile kokių 6 svarai už \$3.30.

Taipgi aš turiu visokių sutaisytų žolių pakelkose su angliskais ir lietuviškais užvadinais, kam jos naudingos ir kaip vartoti. Nervų arbata 85c Vidurių regulatorius 60c Dusulo arbata 60c Kokliušo arbata 60c Ramatų žolės 60c Trajankos 60c arba 3 pk. \$1.50. Žolių knygelė aprašo visokias žoles ir šaknis—25c. Mikaldos pranašystės—25c. Sapnų knygelė, atmena gerai sapnus su kazyrų nukėlimais ir planetų atspėjimais 35c.

Lengvas būdas išmokti angliskos kalbos be kito pagalbos 35c.

M. ZUKAITIS

334 Dean Street SPENCERPORT, N. Y.

J. GARŠVA

Graborius-Undertaker LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Išbalzamuoja ir laidoja ant visokių kapinių VELTUI SERMENINE (Koplyčia)

Parsamdo automobilus ir karrietas veslėjim, krėkštynom ir kitkam. 231 BEDFORD AVE. BROOKLYN, N. Y. Telephone: EVERgreen 8-9770

DR. J. J. KASKIAUČIUS

Telefonas: Humboldt 2-7964 530 SUMMER AVE. Artl Chester Avenue NEWARK, N. J.

VALANDOS: 2-4 ir 6-8 Nėra valandų sekmadieniais

Lankėsi Svečias

Antradienį, "Laisvės" įstai-goj lankėsi svečias J. Bennett iš Wilkes-Barre, Pa. Jis ta proga užsimokėjo už savo prenumeratą ir už kito skaitytojo, Wilkes-Barre'io prenumeratą. Drg. Bennett turi puikią užėgą Wilkes-Barre'io miesto centre.

Kviečiame į Motinų Dienos Minėjimą

Šio sekmadienio vakarą, pradedant 4 val., "Laisvės" salėj įvyks smagus pažmonys su trumpa prakalba, dainų - muzikos programa, šokiais ir vaišėmis.

Prakalboje bus nušviesta Motinų Dienos reikšmė mūsų

audringuose laikuose, kuriuose motinos brangiausias turtas — žmogus naikinama be atodairos karo laikuose ir karo užfrontyje, namie.

Karštų kelių rūšių valgių vakariene bus galima užsisakyti bile kada pradedant 4 val., šokiai prasidės 5 val. (prie G. Kazakevičiaus orkestros), programa bus šokių pertraukoj (7—8 val.).

Mot. Kliubo Komisija.

BROOKLYN LABOR LYCEUM DARBININKŲ ISTAIGA Salės dėl Bilių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Pulkus stiečius su naujaisiais įtaisymais. Keturių bilių alleys. Kalnos Prieinamos 949-959 Willoughby Ave. Tel.: STagg 2-3842

FRANK DOMIKAITIS RESTAURACIJA

417 Lorimer St.—Brooklyn — "Laisvės" Name

GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI

Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Pulkos lietuviško namų darbo, kitiškai ir kopta parsienu, gaudaristiškai nuvirti kopštai ir barščiai

ATDARA NUO ANKSTI RYTO IKI VELAI VAK.

Visada yra gražus pasirinkimas plėniskų valgių ir daržovių—virtų ir žalių.

Lietuvių Kūro Kompanija

IDEDAME MASTER-KRAFT OIL BURNERS

Į Jūsų Seną ar Naują Šildytuvą (Steam Boiler)

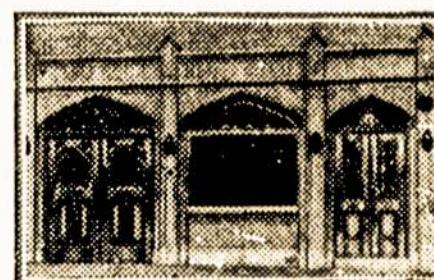
Mūsų inžinieriai išmėrus Jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą garo arba karšto vandens sistemą. Maloniai sutelkime apmokavimus be jokio mokesčio.

TRU-EMBER FUEL CO., INC.

496 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Telefonas EVERgreen 7-1661

NOTARY PUBLIC

Telephone STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNUOTAS GRABORIUS

Liūdesio valandą kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

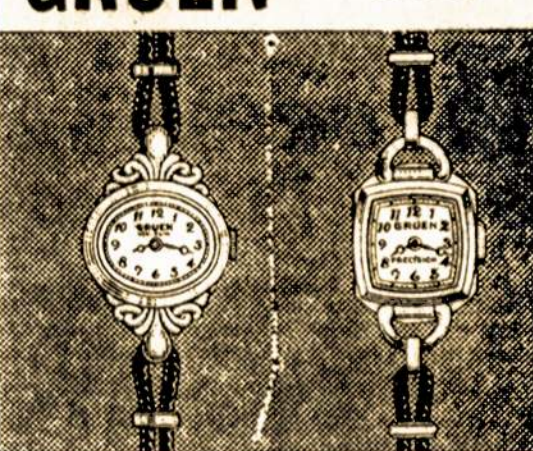
Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pasarvoti dovanai

660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Make this the Mothers Day she will never forget!

GRUEN THE PRECISION WATCH

Išsivaizduokite kaip ji bus sužadinta taip nepaprastai gražaus stiliaus laikrodėliu... taip begaliniai delikatu... kuri vadovaujanti Amerikos stiliai — madų piešėjai, vadina gražiausiu iš iki šiol padarytų vidutinių kainų laikrodžių. Nuo \$29.75... dabar jie yra išdėti poredymui.

VERI-TIME—PETITE—15 Jewel—pink, white or yellow gold filled case... \$29.75 MONTROSE—17 Jewel—Precision movement. Pink or yellow gold filled case... \$39.75 Registered Trade Mark

GIFTS FROM YOUR JEWELER ARE GIFTS AT THEIR BEST.

Robert Lipton Jeweler

701 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y. Tarp Graham Ave. ir Manhattan Ave.